

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	17.12.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 07.12.2021, 15

Väärtpaberite registri pidamise seadus¹

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

Vastu võetud 14.06.2000

RT I 2000, 57, 373

jõustumine 01.01.2001

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
09.05.2001	RT I 2001, 48, 268	01.01.2002, osaliselt 24.05.2001
12.09.2001	RT I 2001, 79, 480	01.10.2001
17.10.2001	RT I 2001, 89, 532	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
20.02.2002	RT I 2002, 23, 131	01.03.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
17.12.2002	RT I 2002, 110, 657	31.12.2002
12.06.2003	RT I 2003, 51, 355	19.07.2003
17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
14.04.2004	RT I 2004, 36, 251	01.05.2004
22.04.2004	RT I 2004, 37, 255	01.05.2004
09.02.2005	RT I 2005, 13, 64	18.03.2005
15.11.2006	RT I 2006, 55, 407	01.01.2007
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
24.10.2007	RT I 2007, 58, 380	19.11.2007
15.10.2008	RT I 2008, 47, 261	01.01.2009
23.10.2008	RT I 2008, 48, 269	14.11.2008
19.11.2008	RT I 2008, 52, 288	22.12.2008
28.01.2009	RT I 2009, 12, 71	27.02.2009
10.06.2009	RT I 2009, 37, 250	10.07.2009
21.10.2009	RT I 2009, 51, 349	15.11.2009
27.01.2010	RT I 2010, 9, 41	08.03.2010
22.04.2010	RT I 2010, 20, 103	01.07.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
26.01.2011	RT I, 18.02.2011, 1	01.08.2011
09.06.2011	RT I, 29.06.2011, 1	30.06.2011, osaliselt 09.07.2011. Kogu tekstis asendatud sõna „omanik” sõnaga „omaja” vastavas käändes.
18.04.2012	RT I, 08.05.2012, 1	18.05.2012

06.07.2012

RT I, 25.07.2012, 10

06.07.2012 - Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi kohtuotsus tunnistab põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks Eesti väärtpaberite keskregistri seaduse § 18 lg 2 osas, milles see ei sisalda õiguslikku alust osahingu osade Eesti väärtpaberite keskregistrist kustutamiseks osanike otsuse alusel, kui see ei ole seotud äriühingu ümberkujundamisega ja kui osahingu osad ei ole panditud.

19.06.2014

RT I, 12.07.2014, 1

19.06.2014

RT I, 29.06.2014, 109

01.01.2015

01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist.

18.12.2014

RT I, 23.12.2014, 15

14.12.2016

RT I, 31.12.2016, 3

07.06.2017

RT I, 26.06.2017, 1

01.01.2015

10.01.2017

06.07.2017, osaliselt 01.05.2018, 01.01.2019 ja 01.03.2019

13.12.2017

RT I, 30.12.2017, 3

13.02.2019

RT I, 28.02.2019, 1

20.02.2019

RT I, 13.03.2019, 2

13.11.2019

RT I, 04.12.2019, 1

11.03.2020

RT I, 27.10.2020, 1

08.12.2020

RT I, 19.12.2020, 1

24.11.2021

RT I, 07.12.2021, 3

03.01.2018

01.03.2019

15.03.2019

14.12.2019, osaliselt 10.09.2020

06.11.2020

29.12.2020

17.12.2021

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Eesti väärtpaberite keskregister

[Kehtetu -RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 1¹. Seaduse reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Käesolev seadus reguleerib väärtpaberite registreerimist ja väärtpaberitega tehtavaid muid toiminguid ning pensioniregistri pidaja, kontohaldurite ja Eestis teenuseid osutavate väärtpaberite keskdepositooriumide, sealhulgas Eesti väärtpaberite registri pidaja tegevust.

(2) Eestis teenuseid osutavale väärtpaberite keskdepositooriumile kohaldatakse käesolevas seaduses Eesti väärtpaberite registri ja registripidaja kohta sätestatud. Eestis teenuseid osutavale väärtpaberite keskdepositooriumile, kellele ei ole antud õigust käesoleva seaduse § 25 alusel registrit pidada, ei kohaldata käesoleva seaduse §-des 23–23² sätestatud.

(3) Käesolevat seadust kohaldatakse pensioniregistris, Eesti väärtpaberite registris või Eestis teenuseid osutava keskdepositooriumi peetavas registris väärtpaberikontole või pensionikontole registrikandena kantud väärtpaberitele.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 1². Keskdepositoorium, register ja registripidaja

(1) Väärtpaberite keskdepositoorium (edaspidi *keskdepositoorium*) on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.08.2014, lk 1–72), artikli 2 lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud juriidiline isik.

(2) Eesti väärtpaberite register (edaspidi *register*) on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu aktsiate, võlakohustuste ja teiste käesoleva seaduse § 2 lõigetes 1 ja 2 nimetatud väärtpaberite ning nende väärtpaberitega tehtavate toimingute registreerimiseks.

(3) Registripidaja on keskdepositoorium, kellele on antud käesoleva seaduse § 25 alusel õigus registrit pidada.

(4) Registrile ja selle pidamisele kohaldatakse avaliku teabe seaduses andmekogude kohta sätestatud, kui käesoleva seaduse §-st 7¹ ei tulene teisiti.

(5) Registri vastutav töötaja on Rahandusministeerium ja volitatud töötaja on registripidaja.

(6) Registripidaja jagunemisele ja ühinemisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 24¹ lõikes 4 sätestatud.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 1³. Pensioniregister ja pensioniregistri pidaja

(1) Pensioniregister on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu kogumispensionide seaduses sätestatud kohustuslike ja vabatahtlike pensionifondide osakute (edaspidi koos *pensionifondi osak*) ning nendega tehtavate toimingute registreerimiseks.

(2) Pensioniregistri pidaja on aktsiaselts, kellele on antud käesoleva seaduse § 25 alusel õigus pensioniregistrit pidada.

(3) Pensioniregistri pidajale ja selle pidamisele kohaldatakse käesolevas seaduses registripidaja ja registri kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(4) Pensioniregistri vastutav töötaja on Rahandusministeerium ja volitatud töötaja on pensioniregistri pidaja.

(5) Pensioniregistri pidamiseks kasutatavat infosüsteemi majutatakse Eesti Vabariigis.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 1⁴. Kontohaldur

(1) Kontohaldur on käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 või 2 nimetatud isik, kes osutab ühte või mitut järgmistest teenustest:

1) edastab registripidajale väärtpaberikonto omajate korraldusi registritoimingute tegemiseks ja vahendab registripidaja osutatavaid registripidamisega seotud teenuseid käesoleva seaduse, sellest tulenevate õigusaktide ning registripidaja ja kontohalduri vahelise lepingu alusel;

2) edastab pensioniregistri pidajale pensionikonto omajate korraldusi registritoimingute tegemiseks ja vahendab käesolevas seaduses ja kogumispensionide seaduses sätestatud pensioniregistri pidaja osutatavaid teenuseid nimetatud seaduste ning pensioniregistri pidaja ja kontohalduri vahelise lepingu alusel.

(2) Kontohaldur tagab registritoimingute tegemiseks vajalike andmete õigeaegse edastamise registripidajale ja väärtpaberikontodega seotud toimingute tegemise oma pädevuse piires kooskõlas käesoleva seaduse ja registripidamise korras kehtestatud nõuetega.

(3) Kontohaldur tagab, et tema poolt käesoleva seaduse alusel registripidajale edastatavad andmed ja seoses väärtpaberikontoga salvestatavad andmed oleksid halduslike, füüsiliste, tark- ja riistvaraliste meetmetega kaitstud loata töötluse, sealhulgas kasutamise, hävitamise ning muutmise eest.

(4) Kontohaldur vahendab väärtpaberikonto omajatele kõiki käesoleva seaduse § 23 lõikes 1¹ sätestatud registriteenuseid, välja arvatud kui kontohalduri ja registripidaja vahelise lepinguga on ette nähtud teisiti. Kui mõne teenuse osutamine on tehnilistel põhjustel raskendatud või võimatu, peab kontohaldur registripidajat sellest viivitamata teavitama.

(5) Kontohalduril on õigus seoses väärtpaberikontoga registrisse kantud andmeid töödelda, sealhulgas selliste andmetega tutvuda, üksnes ulatuses, mis on vajalik selle väärtpaberikonto omajaga sõlmitud lepingu või kontohaldurile õigusaktidega pandud kohustuste täitmiseks. Kontohalduril on õigus väljastada registrisse kantud andmeid üksnes õigusaktides ettenähtud juhtudel ja korras. Kontohalduri töötajad ja juhtorganite liikmed on nii kontohalduri teenistuses olles kui ka pärast seda kohustatud hoidma tähtajatult saladuses kõiki registriesemeks olevaid andmeid, mis on neile teatavaks saanud kontohalduri teenistuses olles.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 2. Registri ese

(1) Registris tuleb registreerida järgmised väärtpaberid:

1) Eesti Vabariigi, Eesti Vabariigi kohaliku omavalitsuse üksuse ja muu avalik-õigusliku juriidilise isiku emiteeritud võlakohustused;

2) Eestis registreeritud eraõigusliku juriidilise isiku emiteeritud võlakohustused, mille avaliku pakkumise prospekti on Finantsinspeksioon kinnitanud;
[RT I, 04.12.2019, 1- jõust. 14.12.2019]

3) Eestis registreeritud aktsiaseltsi aktsiad;

- 4) Eestis registreeritud investeerimisfondide osakud ja aktsiad, mis on kauplemisele võetud reguleeritud väärtpaberiturul või mitmepoolses kauplemissüsteemis;
- 5) aktsiate ja registris registreerimisele kuuluvate avalikult emiteeritud või avalikult pakutavate väärtpaberite märkimisõigused;
- 6) Eestis registreeritud ja Finantsinspeksioonilt täiendava tegevusloa saanud krediitdiasutuse emiteeritud pandikirjad.
- [RT I, 28.02.2019, 1- jõust. 01.03.2019]

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud väärtpaberitele võib registris registreerida teisi aktsiaid, märkimisõigusi, osasid, osakuid ja emiteeritud võlakohustusi ning muid seesuguseid õigusi ja kohustusi, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Äriühingu aktsiad või osad võib registris registreerida üksnes aktsia- või osakapitali täies ulatuses.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud väärtpabereid ei pea registris registreerima, kui:

1) tegemist on väärtpaberitega, mis registreeritakse muu keskdepositooriumi kui registripidaja peetavas registris ja kui sellised väärtpaberid on kauplemisele võetud kauplemiskohas väärtpaberituru seaduse § 3 tähenduses (edaspidi *kauplemiskoht*);

[RT I, 30.12.2017, 3- jõust. 03.01.2018]

2) tegemist on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud väärtpaberitega, mis registreeritakse muu keskdepositooriumi kui registripidaja peetavas registris, kui nimetatud keskdepositoorium on saanud Eestis tegevusloa või õiguse Eestis teenuseid osutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014 artiklile 23.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 2¹. Registripidaja ja pensioniregistri pidaja osutatavad teenused

(1) Registripidaja osutab registri pidamise raames vähemalt järgmisi teenuseid:

- 1) väärtpaberite registreerimine registris või ka väärtpaberikontode avamine registris;
- 2) väärtpaberiülekannete tegemine.

(2) Pensioniregistri pidaja osutab pensioniregistri pidamise raames järgmisi teenuseid:

- 1) pensionifondide osakute registreerimine, mis sisaldab muu hulgas pensionifondi osakute väljalaskmist, tagasivõtmist, tulumaksuarvestust ja muid kogumispensionide seaduses sätestatud pensioniregistri pidaja osutatavaid teenuseid;
- 2) pensionikontode avamine ja pensionifondide osakute üle arvestuse pidamine;
- 3) pensionifondi valitsejale, keskdepositooriumile ja kogumispensionide seaduses sätestatud pensionilepinguid või täiendava kogumispensioni kindlustuslepinguid sõlmivale kindlustusandjale ja teistele isikutele nende seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vajaliku pensioniregistri taristule juurdepääsu tagamine.

(3) Registripidajal on registri pidamise raames õigus osutada lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014 lisa B-jaos nimetatud teenuseid, sealhulgas osutada väärtpaberikontode avamise ja registritoimingutega seotud teenuseid kontohalduri vahendusteta.

(4) Kui pensioniregistri pidaja on keskdepositoorium, võib ta osutada käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud teenuseid.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

2. peatükk REGISTRISSE KANTAVAD ANDMED

§ 3. Registri struktuur

(1) Registrisse kantakse järgmised andmed:

- 1) emitendid ja nende emiteeritud väärtpaberid;
- 2) väärtpaberite omajad ja neile kuuluvad väärtpaberid;
- 3) väärtpaberite omandamine, võõrandamine ja pantimine;
- 4) käesoleva seaduse §-s 4 ja § 5 lõikes 4 nimetatud andmed.

(2) Registri põhiaandmed avaliku teabe seaduse § 43⁶lõike 1 tähenduses on käesoleva seaduse §-s 4 ja § 5 lõikes 4 nimetatud andmed emitentide, väärtpaberikontode, nendele kantud väärtpaberite ja väärtpaberitega tehtud toimingute kohta.

(3) Pensioniregistrisse kantakse käesoleva seaduse § 5¹lõikes 4 nimetatud andmed.

(4) Pensioniregistri põhiaandmed avaliku teabe seaduse § 43⁶lõike 1 tähenduses on andmed pensionikontode, nendele kantud pensionifondi osakute ja osakutega tehtud toimingute ning pensioni investeerimiskontole kantud summade kohta.

[RT I, 27.10.2020, 1- jõust. 06.11.2020]

(5) Registrisse ja pensioniregistrisse kantavate andmete koosseisu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 4. Andmed emitendi ja tema emiteeritud väärtpaberite kohta

Emitendi ja tema emiteeritud väärtpaberite kohta kantakse registrisse järgmised andmed:

- 1) emitendi nimi, asukoht ja võimaluse korral registrikood;
- 2) väärtpaberite liik, olemasolul nimiväärtus (koos vääringuga) ja arv;
[RT I 2006, 55, 407- jõust. 01.01.2007]
- 3) väärtpaberi omajate nimed, aadressid ja isiku- või registrikoodid, isikukoodi puudumisel sünniaeg ning iga väärtpaberiomajate nimekirja kantud isiku nimel avatud väärtpaberikontol registreeritud vastavate väärtpaberite arv;
- 4) andmed väärtpaberite pantimise kohta.

§ 5. Väärtpaberikonto

(1) Väärtpaberikonto võib registris avada igale Eesti või välisriigi isikule. Isikul võib olla mitu väärtpaberikontot.

(2) Lepingulise investeerimisfondi jaoks avatakse väärtpaberikonto fondivalitseja taotlusel.

(3) Isikutele võib avada ühise väärtpaberikonto. Sel juhul kuulub isikutele ühiselt igakordne väärtpaberikonto jääk. Ühine väärtpaberikonto avatakse ühiste omajate poolt nimetatud ühe ühise omaja nimel.

(4) Väärtpaberikonto kohta kantakse registrisse järgmised andmed:

- 1) väärtpaberikonto omaja nimi;
- 2) väärtpaberikonto omaja aadress;
- 3) füüsilisest isikust väärtpaberikonto omaja isikukood, selle puudumisel sünniaeg;
- 4) juriidilisest isikust väärtpaberikonto omaja puhul viide registrile, kus juriidiline isik on registreeritud, ja registrikood, kui juriidiline isik on registreeritud;
- 5) väärtpaberikonto omaja pangakonto number registriga seotud arveldusi teostavas krediitiasutuses ja selle krediitiasutuse ärinimi;
- 6) väärtpaberikonto number ja väärtpaberikonto avamise kuupäev;
- 7) väärtpaberikontol olevate väärtpaberite kogus ja tähistus;
- 8) väärtpaberi mitmele isikule kuulumise korral lisaks väärtpaberikonto omaja andmetele ka teiste väärtpaberi ühiste omajate nimed, aadressid, isiku- või registrikoodid, isikukoodi puudumisel sünniaeg ning teave selle kohta, kes ühistest omajatest on õigustatud käsutama ühisesse omandisse kuuluvaid väärtpabereid;
- 9) väärtpaberite omandamise aeg ja muude kannete tegemise ajad;
- 10) muud seadusega sätestatud andmed.

§ 5¹. Pensionikonto

(1) Pensionikonto on väärtpaberikonto eriliik, millel registreeritakse üksnes kogumispensionide seaduses sätestatud pensionifondi osakud.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(2) Pensionikonto avatakse üksnes isikule, kellel on vastavalt kogumispensionide seadusele õigus omada kohustusliku või vabatahtliku pensionifondi osakuid.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(3) Isikul võib olla vaid üks pensionikonto.

(4) Pensionikonto kohta kantakse registrisse käesoleva seaduse § 5 lõike 4 punktides 1–3, 6 ja 7 nimetatud andmed ning:

- 1) selle pensionifondi nimetus, mille osakuid pensionikonto omaja omandab;
- 2) pensionifondi osakute registreerimise aeg ja osakute registrikood;
- 3) pensionifondi osakute omandamise ja kannete tegemise alus;
- 3¹) pensionikonto omaja pensioni investeerimiskonto number ning selle avanud krediitiasutuse ärinimi ja aadress, kui pensioni investeerimiskonto on avatud;
[RT I, 27.10.2020, 1- jõust. 06.11.2020]
- 3²) selle pensioni investeerimiskonto number ja selle avanud krediitiasutus, kuhu laekuvad pensionikonto omaja kohustusliku kogumispensioni maksed;
[RT I, 27.10.2020, 1- jõust. 06.11.2020]
- 3³) pensioni investeerimiskontole kantud summad ning kannete tegemise aeg ja alus;
[RT I, 27.10.2020, 1- jõust. 06.11.2020]